Ankenævnet for Forsikring

926/13

Den 4. november 2013 blev i sag nr. 84.461:

xxx xxxxxxxxxx
xxxxxxxx xxxx xx xxxxx
xxxx xxxxxxxxx

mod

SEB Pension
Postboks 100
0900 København C

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har to pensionsforsikringer med dækning ved tab af erhvervsevne i SEB Pension. Han klager over, at selskabet i relation til de to pensionsordninger har nedsat og standset ydelserne. Endvidere har han klaget over, at selskabet har krævet tilbagebetaling af ydelser for perioden 1/5 2010 - 30/11 2012.

Selskabet har henvist til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke har været nedsat med mindst 2/3 fra 1/5 2010, og at klageren derfor ikke har været berettiget til fulde ydelser og præmiefritagelse fra dette tidspunkt.

Police nr. ….4811 giver ret til fulde ydelser og præmiefritagelse, hvis forsikringstagerens erhvervsevne bliver nedsat med 2/3 eller derover. Ved nedsættelse med mellem 1/2 og 2/3 af erhvervsevnen ydes der halve ydelser og halv præmiefritagelse. Der er en karenstid på 3 måneder.

Police nr. ….1355 er en fripolice med en årlig invaliderente, som giver ret til ydelser, men ikke præmiefritagelse, hvis forsikringstagerens generelle erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykke bliver nedsat med mindst 2/3 eller derover.

2. 84.461

Klageren, der er født i 1955 og uddannet mekaniker, har efter det oplyste i sagen været sygemeldt siden 4/5 1994 på grund af svære følger efter diskusprolapser. Han er blevet opereret i ryggen og tager dagligt smertestillende medicin. I 1998 blev han tilkendt mellemste førtidspension, som han stadig modtager. Selskabet har på baggrund heraf under police nr. …4811 udbetalt fulde ydelser og præmiefritagelse fra 4/7 1994 til 30/11 2012 og under police nr. ….1355 udbetalt ydelser fra 4/7 1994 til 31/10 2012.

Den 14/3 2013 henvendte klageren sig angiveligt til selskabet, og i den anledning blev selskabet opmærksom på, at han siden 1/5 2010 havde været ansat i sin søns og svigerdatters virksomhed.

Selskabet kontaktede efterfølgende SKAT med henblik på oplysning om klagerens indtjening i årene 2010, 2011 og 2012. Det fremgik, at han i 2010 havde en indtjening på 113.625 kr., 185.183 kr. i 2011 og 188.075 kr. i 2012.

På baggrund af oplysningerne om klagerens indtægtsforhold har selskabet i brev af 23/4 2013 til klageren vurderet, at hans generelle erhvervsevne og indtjeningsevne ikke længere er nedsat med mindst 2/3, men alene med halvdelen, og i konsekvens heraf har selskabet i relation til police nr. ….4811 anført:

> "Du har haft en indtjening på omkring 15.000 kr. om måneden siden 1. maj 2010. Din indkomst var 113.625 kr. årligt, og ud fra din indtjening de efterfølgende år i 2011 og 2012 var den omkring 180.000 kr.
>
> Da du har bevist, at du kan opretholde en indtjening på 15.000 kr. om måneden, vurderer vi, at din indtjeningsevne er nedsat med mindst halvdelen men ikke med to tredje dele, og du kan derfor få halv ydelse og halv præmiefritagelse fra os.
>
> I dine forsikringsbetingelser kan du læse mere om, hvordan vi vurderer din erhvervsevne.
>
> **Du skal betale ydelse tilbage til os**
> Vi har udbetalt ydelse til dig, som du ikke har haft ret til. Du skal derfor betale den ydelse tilbage til os, som du har fået udbetalt for meget.
>
> Du skal betale din halve ydelse tilbage for perioden fra den 1. maj 2010 til den 30. november 2012. Du skal i alt betale 137.759,54 kr., som vi modregner i den fremtidige ydelse. Er du interesseret i og finde en anden afdragsordning, er du velkommen til, at kontakt os.
>
> **Du skal betale halv præmie**
> Da vi kun kan fritage dig for at betale halv præmie for dine pensionsforsikringer, skal du begynde at betale halv præmie for at opretholde dine forsikringsdækninger hos os.

Du skal orientere os om ændringer i din situation
Du har også pligt til orientere os, hvis din helbredsmæssige tilstand ændrer sig, eller hvis din tilknytning til arbejdsmarkedet ændrer sig.

Du skal for eksempel kontakte os, hvis du planlægger eller begynder i et revalideringsforløb, får bevilliget eller begynder i et fleksjob, eller der sker ændringer i den tilkendte offentlige førtidspension."

I relation til police nr. ….1355 har selskabet anført:

"Din forsikring hos os dækker dig mod tab af erhvervsevne, hvis din generelle erhvervsevne, herunder din indtjeningsevne, er nedsat med mindst to tredje dele.
…
Du har haft en indtjening på omkring 15.000 kr. om måneden siden 1. maj 2010. Din indkomst var 113.625 kr. årligt i 2010, og ud fra din indtjening de efterfølgende år i 2011 og 2012, var den omkring 180.000 kr.

Da du har bevist, at du kan opretholde en indtjening på 15.000 kr. om måneden, vurderer vi, at din indtjeningsevne ikke længere er nedsat med mindst to tredje dele, og vi stopper derfor din forsikringsydelse fra den 1. maj 2010.

I dine forsikringsbetingelser kan du læse mere om, hvordan vi vurderer din erhvervsevne.

Du skal betale ydelse tilbage til os
Vi har udbetalt ydelse til dig, som du ikke har haft ret til. Du skal derfor betale den ydelse tilbage til os, som du har fået udbetalt for meget.

Du skal betale din ydelse tilbage for perioden fra den 1. maj 2010 til den 31. oktober 2012. Du skal i alt betale 29.855,10 kr., og vi har vedlagt et girokort på beløbet.

Hvad sker der med din pensionsordning?
Du har tidligere valgt, at vi skulle lave din pensionsordning hos os om til en fripolice.

En fripolice er en pensionsordning, hvor du ikke betaler præmie for dine forsikringer. Værdien af dine forsikringsdækninger bliver derfor lavere på en fripolice."

I sin klage til nævnet af 16/5 2013 har klageren krævet, at selskabet bliver pålagt at udbetale fulde ydelser fra henholdsvis 1/12 2012 og 1/11 2012. Han kræver endvidere, at selskabet ikke får medhold i at været berettiget til at kræve noget beløb tilbagebetalt.

Til støtte for sit krav har han anført:

"Mine arbejdstimer er 15-16 timer om ugen afhængig af helbredet. Grundet de svingende arbejdstider, kan det kun lade sig gøre, i kraft af at det er min søn og svigerdatters firma. Mine gøremål i firmet er primært, at prismærke og nummerere varerne, og diverse papiropgaver ang. ordre.

Jeg får 100 ketoganer om måneden og morfinpiller fire gange i døgnet.

Jeg er i sin tid udlært som mekaniker og har arbejdet som mekaniker ved …, og da jeg kom hjem fortsatte jeg en tid som mekaniker og arbejdende værkfører. Efterfølgende med min baggrund til autobranchen blev jeg lagerchef i et autofirma, …, hvor vi handlede til hele verden.

Da jeg blev sygemeldt i 1994, havde jeg en bruttoløn på 16000 kr. + fri bil, så min indtægts økonomi er væsentligt forringet gennem årene.

Jeg har aldrig søgt om førtidspension, da jeg troede og håbede på efter operationen af to diskusprolapser på en gang, at jeg nok skulle blive rask igen, da jeg har været vant til at arbejde 28 timer i døgnet. Efter et par år på forlænget sygedagpenge og flere arbejdsprøver og sygehusophold i mere end 9 måneder, hvor jeg fik 7500 piller, som efterfølgende resulterede i to tarmoperationer, forlangte … kommune at jeg skulle overgå til førtidspension, da de ikke så anden udvej.

Efterfølgende for nogle år siden pådrog jeg mig yderligere en diskusprolaps, nummer 3, som jeg stadig døjer med, da de nødig vil operere pga. den sidder inde ved nerverne i rygsøjlen."

Selskabet har over for nævnet i brev af 7/6 2013 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor anført:

"Klagerens forsikring dækker i henhold til forsikringsbetingelserne, når han på grund af sygdom eller ulykkestilfælde ikke længere er i stand til at tjene, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt erhvervsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder

Af de Almindelige betingelser vedrørende dækning for tab af erhvervsevne § 16 (bilag …), fremgår bl.a.:

'Forsikringen giver ret til erstatning, hvis forsikrede ved et af forsikringen omfattet skadestilfælde mister evnen til at tjene penge ved egen arbejdsindsats.
Tab af erhvervsevne foreligger når forsikrede ikke længere er i stand til at tjene - bedømt under hensyntagen til forsikrede nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder.'

Af § 1 i forsikringsbetingelsernes afsnit 2 (bilag …) fremgår bl.a.:

'Ret til invalideydelser og/eller præmiefritagelse har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne.
... nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til udbetaling af invalideydelse og/eller præmiefritagelse, foreligger når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til - bedømt under hensyntagen til dennes nuværende tilstand, dennes uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, alder og køn.'

Når selskabet bedømmer retten til ydelser i henhold til forsikringsbetingelserne ser vi på, dels om det kan dokumenteres i lægelige og helbredsmæssige oplysninger, at man vil være ude af stand til at varetage et job på mindst halv tid eller en tredjedele tid, og dels at indtjeningen rent faktisk også er nedsat i samme omfang.

Allerede fordi klageren - efter selskabets opfattelse - med en indtjening på ca. kr. 15.000 om måneden siden maj 2010 tjener mere end en tredjedel af, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse, er hans generelle erhvervsevne ikke nedsat med mindst to tredjedele. Selskabet oplyser derfor klageren, ved breve af 23. april 2013, **Bilag …,** og 23. april 2013, **Bilag …,** at vi anser hans generelle erhvervsevne, herunder indtjeningsevne, for nedsat med mindst halvdelen men ikke to tredjedele siden 1. maj 2010, og at han derfor ikke kan få fulde ydelser og fuld præmiefritagelse. Dette understøttes også den af klageren fremlagte skrivelse til SEB Pension af 14. marts 2013, hvori det af klageren oplyses, at han arbejder 15-16 timer om ugen afhængigt af helbredet. I samme forbindelse gør vi klageren opmærksom på, at selskabet kræver for meget udbetalt ydelse tilbage.

For så vidt angår tilbagebetalingskravet er det selskabets opfattelse, at klageren burde have været velvidende om, at han ikke havde ret til fulde ydelser på baggrund af hans ikke ubetydelige indtjening. Det kan i høj grad diskuteres, om indtjeningen også overstiger halvdelen af det normale for en person med mekanikeruddannelse, men selskabet har valgt at lægge til grund, at dette ikke er tilfældet. For så vidt angår en 1/3-grænsen for indtjening er klageren derimod utvivlsomt i ond tro, og condictio indebiti betragtninger bør derfor ikke føre til, at selskabet er afskåret fra at kræve uretmæssigt oppebårne ydelser tilbagebetalt.

Jeg skal derfor på vegne af selskabet under henvisning til ovenstående argumentation fastholde, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat med to tredjedele, og at selskabet er berettiget til at kræve for meget udbetalt ydelse tilbage."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 19. Udbetaling af erstatning**
…
Genvindes erhvervsevnen standser udbetalingerne.
…
§ 4 Præmiefritagelse respektive invaliderenters ikrafttræden og ophør
…
Genvindes erhvervsevnen i en sådan grad, at forudsætningen for ydelserne ikke er tilstede, genoptages præmiebetalingen, og en påbegyndt udbetaling af invaliderente ophører."

Nævnet udtaler:

Efter det oplyste må nævnet lægge til grund, at klageren i 2010 har haft en indtægt på 113.625 kr., og i årene 2011 og 2012 en indtægt på omkring 180.000 kr. årligt. På dette grundlag finder nævnet, at selskabet har godtgjort, at klagerens erhvervsevne ikke længere er nedsat med 2/3 eller derover, men alene mellem 1/2 og 2/3. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet i overensstemmelse hermed har ophørt med at betale ydelser på den af klagerens ordninger, der først dækker ved nedsættelse af erhvervsevnen med 2/3 og har nedsat ydelserne til halvdelen på den anden ordning.

Spørgsmålet er herefter om kravet selskabet har fremsat over for klageren om tilbagebetaling af for meget udbetalte ydelser for perioden fra 1/5 2010 og frem er berettiget. Efter oplysningerne om omfanget af det arbejde, klageren har udført, og størrelsen af indtjeningen forbundet hermed, finder nævnet, at klageren i det mindste burde have indset, at hans erhvervsevne ikke længere kunne anses at være nedsat med 2/3 eller derover. Nævnet finder derfor ikke grundlag for at kritisere, at selskabet har krævet tilbagebetaling af det for meget udbetalte beløb af klageren.

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels